

עסקים ולומדים

זווית יהודית אקטואלית לקהילת אנשי העסקים

פרשת נשא, י"ב סיון תשע"ה

האחדות המיוחדת

בסופה של פרשת נשא מופיעים הקרבנות אותם הביאו נשאי ישראל לחנוכת המזבח. כל קרבן כלל מרכיבים המפורטים בשבעה פסוקים, שעליהן התורה חוזרת שוב ושוב, שנים עשר פעם, כך במשך שמונים וארבע פסוקים עבור כל נשיא ונשיא. הקורא המשועמם לא מבין את הצורך בחזרה מיגעת זו, מה שמעלה את ההשערה כי התורה רוצה להעביר בכך מסר.

מעבר לעניין החזרה, לא ברור כיצד קרה שכל הנשיאים הביאו בדיוק את אותו קרבן. הרמב"ן עונה על שתי השאלות ואומר כי הנשיאים סיכמו בניהם להביא את אותו קרבן בכדי להבליט את האחדות ולשלול תחרות. זו גם הסיבה ע"פ הרמב"ן לחזרה של התורה על קרבנו של כל נשיא, על מנת שאף אחד מהם לא יראה מוכבד יותר מחברו.

חז"ל אומרים כי קרבנות הנשיאים מהווים תיקון לכישלון קודם: "אמר רבי נתן מה ראו הנשיאים להתנדב כאן בתחלה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו תחלה, אלא כך אמרו הנשיאים יתנדבו צבור מה שיתנדבו, ומה שמחסרין אנו משלימין, כיון שראו שהשלימו צבור את הכל, שנאמר (שמות לו, ז) והמלאכה היתה דים, אמרו מעתה מה לנו לעשות, הביאו את אבני השוהם והמלואים לאפוד ולחשן, לכך התנדבו כאן תחלה: (רש"י במדבר פרק ז פסוק ג ע"פ חז"ל)

האמירה "יתנדבו צבור מה שיתנדבו, ומה שמחסרין אנו משלימין", היא אמירה מנהיגותית שיכולה לנבוע ממניעים שונים. היא יכולה לבוא מתוך מנהיגות אחראית הדואגת שלא יחסר דבר, אבל היא יכולה גם לבוא מתוך התנשאות וחיפוש כבוד.

כאשר מתברר לנשיאים כי הציבור הביא כבר את הכל, הם מבינים כי מלכתחילה הם בקשו להבליט את עצמם. מה שנותר להם להביא זה את אבני החושן המייצגים יחד את כל שבטי ישראל. אמנם לכל שבט ואבן צבע שונה, כפי שכל נשיא הוא מיוחד. אולם רק כאשר כל האבנים יחד הם יוצרים דבר שלם- את החושן והאחדות הרב גונית בין כל השבטים וכל חלקי העם. המסר ברור: יש מקום לביטוי הייחודית, כל עוד זוכרים כי יחודיות זו מהווה חלק מציבור. כתיקון לטעותם מחליטים הנשיאים, בשלב הבא, להביא קרבן שווה ובכך להמנע מהבלטת היחודיות.

זהו גם המסר שהתורה מעבירה לנו בחזרה שוב ושוב על קרבנות הנשיאים. למרות שאין שום חידוש בפירוט החוזר על עצמו, התורה נותנת לכל נשיא את מקומו דווקא משום שכל אחד מהם וויתר על ה"אגו" להבליט את עצמו ועשה מעשה המבטא את אחדות העם.

בשולי הדברים נוסיף את המשך דבריו של הרמב"ן האומר כי החזרה על קרבנו של כל נשיא נבעה גם משום שכל אחד מהם העניק משמעות אחרת לקרבן והיו לו כוונות אחרות בזמן הקרבתו. התורה רוצה לתת מקום לכל הכוונות כולם. משמעות הדבר היא שגם כאשר הנשיאים מבליטים את המשותף, את האחדות, אין ביטול של האישיות הייחודית שבאה לידי ביטוי בכוונה הפנימית שיש לכל אחד.

הכותב הינו: הרב צחי להמן
יו"ר עמית של ארגון רבני 'צהר'

בארגון רבני צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקידום זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון רבני צהר מבוסס על עקרונות של יושרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית.

ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף באיחוד החברה הישראלית
ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל

לתרומות ולתמיכה בפעילויות של צהר: 1800-071-414 | www.tzohar.org.il

חפשו אותנו ב-f

